

Tekniset liuottimet ja imppaus

Päivitetty 22.4.2020

Imppaaminen tarkoittaa teknisten liuottimien haistelua ja sisäänhengittämistä. Tekniset liuottimet ovat väärinkäytettyinä vaikutuksiltaan verrannollisia huumeisiin. Teknisiä liuottimia löytyy mm. puhdistusaineista (bentseeni), lennokkiliimoista (tolueeni), kynsilakanpuhdistusaineista (asetoni) ja sytytinnesteestä (nafta). Useimmat liuottimet ovat rasvaliukoisia, joten ne imeytyvät nopeasti keskushermostoon. Imppaaminen ei ole uusi ilmiö, Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa hengitettiin eetteriä ja ilokaasua jo 1800-luvulla. Lennokkiliimojen ja kynsilakanpuhdistusaineiden imppaaminen levisi laajemmin 1960-luvulla. Vuoden 2018 väestökyselyn mukaan noin kaksi prosenttia suomalaisista on joskus elämänsä aikana kokeillut imppaamista. Vuonna 2019 tehdyn eurooppalaisen koululaistutkimuksen mukaan noin viisi prosenttia suomalaisista yhdeksäsluokkalaisista on joskus elämänsä aikana kokeillut imppaamista. Tämä viittaa siihen, että impattavien aineiden käyttö ei yleensä jatku nuoruusiän kokeilujen jälkeen.

Liuotinhöyryjen vaikutukset, kuten kaikkien päihdyttävien aineiden vaikutukset käyttäjälleen riippuvat siitä, millaisessa mielentilassa ja seurassa ainetta käytetään. Myös se, käytetäänkö ainetta yhdessä muiden päihteiden kanssa ja se, onko käyttäjä ensikertalainen vai kokenut käyttäjä, muokkaavat vaikutusta. Välittömät vaikutukset ilmaantuvat pian imppauksen jälkeen ja katoavat muutamassa tunnissa. Sisäänhengitetyt kaasut kulkeutuvat keuhkoista suoraan verenkiertoon ja edelleen aivoihin ja maksaan. Käyttäjä tuntee olonsa euforiseksi ja sekavaksi, hänellä voi olla todentuntuksia kuvitelmia. Jotkut käyttäjät tuntevat itsensä voimakkaiksi ja ylivoimaisiksi, mikä voi johtaa arvaamattomaan käyttäytymiseen. Imppauksen fyysisiä vaikutuksia ovat huonovointisuus, aivastelu ja yskiminen, huokuva kävely, hitaat refleksit ja valonarkuus. Liuotinhöyryistä aiheutuva krapula ja päänsärky voivat kestää useita päiviä. Imppaaminen on aiheuttanut mm. tukehtumiskuolemia.

Liuotinhöyryjen lyhyt, toistuva sisäänhengitys lyhyen ajan sisällä voi aiheuttaa hallusinaatioita, tiedottomuuden tai sydänkohtauksen. Ensimmäisen lyhyen sisäänhengityksen vaikutukset katoavat muutamassa minuutissa, mutta kokenut käyttäjä voi jatkaa päihtymistään jopa kahteentoista tuntiin hengittämällä höyryjä toistuvasti tai muovipussista.

Jatkuvan, pidempiaikaisen käytön seurauksia ovat painon putoaminen, nenäverenvuoto, verestävät silmät sekä kipeytynyt nenä ja suu. Jotkut liuottimet aiheuttavat ohimeneviä tai pysyviä maksa- ja munuaisvaurioita. Pitkään ja paljon impanneiden psyykkisiä oireita ovat mielenterveyshäiriöt, väsymys, depressio, ärtyisyys ja vihamielisyys sekä vainoharhaisuus. Tolueenin käyttäjillä on todettu merkkejä aivovaurioista, koordinaatiokyvyn heikkenemistä ja vapinaa.

Säännöllinen imppaaminen johtaa sietokyvyn lisääntymiseen, jolloin käyttäjä tarvitsee suurempia määriä ainetta saavuttaakseen saman vaikutuksen. Psyykinen riippuvuus on varsin yleistä. Joillakin käyttäjillä on todettu fyysistä riippuvuutta. Teknisten liuottimien vieroitusoireita ovat vilunväristykset, hallusinaatiot, päänsärky ja vatsakivut.

VTM Sanna Sairanen

Päivittänyt:

Janne Nahkuri

projektisuunnittelija, Verkko-Vinkki, A-klinikkasäätö

Katso myös imppaamista käsittelevä [pikatietoartikkeli](#).

Alkuperäinen julkaisu 20.12.2005

link

> Lähteet

Lähde verkko-osoite: <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoiskut/huumeet-ja-muut-paihdyttavat-aineet/tekniset-liuottimet-ja-imppaus>